Székesfejérvár, 1903. X. évfolyam, 117. szám. Kedd, október 13.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A válság.

Meglepetésre virradtunk.

Vagy talán nem is meglepetés. Hiszen a ki gondolkozni tud, körülbelül ki is számithatta ezt az eredményt, hogy az erőszak politikájáig már eljutottunk.

Próbálkoztak szép szóval. Megbukott Széll Kálmán, elpárolgott Tisza István, megbukott Hédervány, aztán ujra elpárolgott Hédervány. Mindegyik azon törte a fejét, hogy miként lehetne békességben elintézni a nemzet nehéz sorsát, miként lehetne elérni, hogy a kecske is jóllakjék, meg a káposzta is megmaradjon.

Azonközben meg csak azt érték el, hogy az ellentétek még jobban kiélesedtek s a nemzet minden rétegében még szivósabbá erősödött a vélemény, hogy az az állapot, melyben a magyar-osztrák hadsereg van, a magyar részre föltétlenül sérelmes, a melyen változtatni kell. A törvény a nemzet háta mögött áll. A király pedig azt mondja, hogy semmi áron sem fog engedni.

Mi lesz most?

Ő Felsége Tisza Istvánnal, Andrássy Gyulával és Perczel Dezsővel tanácskozott. Mit végeztek, mit nem végeztek, senki sem tudja? Csak annyit tudunk, hogy Tisza is, Perczel is már születésükkel hozták az ellenszenv csiráit. Mint politikusokat csak az nem gyülölte, a ki hasznát látta a barátságuknak. Tisza István a minap oly szégyennel vonult vissza, a milyennel egy politikus csak vissza vonulhat, Perczel Dezsőt Bánffy Dezsővel egyetemben pedig ugy vesszőzték ki a politika porondjáról.

S most ezek akarnának uralkodni. Ezek akarnának csendőrszuronynyal, manlicherrel, panganéttal „rendet“ csinálni közöttünk, megjuhászitani a bécsi tábornokok szája ize szerint a magyar nemzetet, hogy ne „tüled“, hanem „hozzád“ igazodjék. Fölöszlatnák az országgyülést, vagy behoznák a klotürt, a szájkosártörvényt? Uralkodni akarnának a régi korupció recipéje szerint? virágzásra juttatnák a régi, közgazdasági tevékenységet?, csorogtatnák a kiapadt petroleum-forrásokat?

Lehetetlen. Képtelenség.

A legujabb hirek szerint a Felség még tanácskozik. Magához hitta még Hédervány grófot is. Megkérdezi, hogy le lehetne-e csillapitani a felzudult méhkast? Hogy Hédervány mit szólhat a kétszeri kudarc után, szinte magától következik.

De a politikusok azt vallják, hogy a Felség békésen akarja a válságot elintézni. Ezért tanácskozik a politikusokkal. Ezért kéri egyiket a másik után magához

Annyi bizonyos, hogy a hatvanas évek óta nem állottunk még bizonytalanabb alapon mint jelenleg; jogaink, reményeink, egész jövendőnk nem lebegett még kétségesebb helyzetben, mint jelenleg.

UJDONSAGOK.

— **Erzsébet Amália főhercegnőnél** tegnap délelőtt a helybeli uhlanus ezred tolnai osztályának tisztikara tisztelgett *Mayer* őrnagy vezetése mellett. A főhercegnő *Lichtenstein* herceg uhlanus kapitány társaságában fogadta a tisztikart s kedélyes beszélgetéssel töltötte el a látogatási időt.

Itt emltijük meg, hogy á 12. uhlánus ezred derék, gavallér tisztikara kellemes meglepetésben részesitette *Erzsébet Amália* főhercegnőt. Tudvalevőleg ugyanis a főhercegnő kitünően megüli a paripát, épen ezért tiszteletére az uhlánus ezred tisztikara hétfőn, azaz f. hó 12-én vadászatot rendezett, mely a sárréten vette kezdetét s *Széchenyi* Viktor gróf sárpentelei birtokán ért véget. Az ezred tisztikarán kivül Széchenyi Viktor gróf és neje is résztvettek a vadászaton, melynek befejeztével a rokonszenves, fiatal mágnás fogadta szives vendégül az előkelő társaságot.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Hét országon keresztül.

Uti emlékek.

Valami csodálatosan kedves volt a vierwaldstätti tavon körülhajókázni. Tavaly is megtettem néhányszor ugyanezt az utat, de az idei kirándulás egészen elbűvölt. A Tell-plateaut akartuk megnézni, azt a helyet, a hol Tell Vilmos kiugrott Gessler hajójából. Azonban csak Schiller ujra aranyozott emlékkövéig jutottunk el, ott egy hatalmas zápor szakadt a nyakunkba. A gyalogkirándulást megakadályozta, de bennünket legkevésbbé sem hozott zavarba, mert szelid rohammal elfoglaltunk egy kedves kis vendéglőt s ott egymásután hajtogattuk a maass-okat a nagy Tell és a nagy Schiller egészségére, no meg természetesen a szerény magunk jóvoltáért.

Mire hazaértünk elállt az eső, mosolygott az ég s a sétáló publikum elözönlötte a tereket. En egy feledhetetlen élvezetnek voltam részese. Elmentem a luzerni templomba az orgona-koncertre. Szégyenlem ugyan egy kissé, de természetem levén az őszinteség, bevallom, hogy az ugynevezett klasszikus zene gyenge oldalam. Mikor koncerteken hivatalból résztveszek, mindig megbámulom azokat az embereket, a kik egyes őrült klamplerozások után önkivületi állapotba esnek és nem győzik magasztalni az általam fel nem fedezett klasszikus zenei szépségeket. Ilyenkor mindig összezsugorodom és roppant kicsinek érzem magamat, a ki mindazt ésszel és füllel fölérni képtelen valék s elgondolom, hogy mennyit kell még nekem haladnom a művészet zajos ösvényén, mig velük egyforma magaslatra jutok. Luzernben el voltam ragadtatva, pedig ott is klasszikus zenét hallottam. Az igaz, hogy nagyszerü darabokat és nagyszerü előadásban. Gondolkozóba is estem egy kissé, hogy vajjon mindig a hallgató közönség-e az oka annak, ha valamely klasszikusnak nevezett darabot szépnek nem talál? A luzerni orgona az e nemben készült orgonák közt a legelsők közé tartozik, valóságos remeke az orgona-épitő iparnak. Ha jól emlékszem, 64 regiszter dirigálja. A finomság és erő bámulatos produkcióit hallja itt az ember. Mintha nem is ezen a világon lennénk, hanem angyalok szállottak volna le s áhitattól elragadva a magas menny zengzeteivel töltenék be az Isten házát. Máskor összerezzenve néztem, ki énekel csodálatosan kedves, ezüstcsengésű tiszta gyermekhangokon, vagy a férfi erős baritonján s csak percek mulva vettem észre, hogy mindez az orgona sipjaiból hangzik felénk. Különösen egy Agnus Dei ragadott el. Szinte olvadozott a lelkem, imádást, csodálatot, a magam semmiségét éreztem a bűvös-bájos hangok hallatára.

A végső szám egy tengeri vihar hangjait reprodukálta. Mivel tengeri viharnak magam is voltam már szem- és fültanuja, kétszeres hatást gyakorolt a lelkemre. A messze távolból hallatszott a tompa mély dörgés, a táj minden oldaláról közeledett a vihar dübörgése, elhalt, aztán ujra kezdődött, lassan mind közelebb ért hozzánk. Behunytam a szemeimet. Láttam a komor, fekete fellegeket, homlokukon ragyogó, cikázó villámkoronával. Hallottam a szél zugását, a mint csapkodja a vitorlákat, hajlitja, recsegteti az árbocotkat, hallottam az eső zuhogását, a mint a fekete hullámokkal ölelkezik. Egész valóban remegtem a vihar csatájának közvetlen közelségétől. Egyszerre egy irtózatos, fülhasitó sivitás: a villám belecsapott a tengerbe. Hallottuk, mint sistereg a lehullott villanyszikra a tajtékzó hullámok áradatában. Csakugy remegett az egész templom. A hallgató közönségen halk moraj futott végig, láttam az ijedt arcokat, a mint rémülve tekintettek hátra. Lehetetlen volt elképzelni, hogy mindezt az orgona sipjai hallatták volna. Pedig ugy volt. Még egy darabig tartott a cikázó villámok csatája, aztán a vihar csendesedni kezdett. A moraj mindig távolabbra vonult, lassan-lassan elhalt, elenyészett. A felhők szétoszlottak, a napsugár szétszaggatva a felhők fekete kárpitját s ragyogva győzedelmesen tündökölt a kifáradt hullámokon. Csend állott be, csak egy messze távolról hangzó tiszta csengő hang hálaadó éneke zengett imádva, könyörögve.

A kik olvassák soraimat, bizonyára a képzelet munkájának, nagyzásnak tulajdonitják leirásomat, én pedig azt mondom, hogy nincs toll, a mely leirni tudná s a képzelet, mely innen a távolból elhinni tudná, hogy mily természethüen adta vissza az orgonán való művészi játék a vihar tombolását. Boldognak éreztem magamat, hogy uti emlékeim közé ezt, a legszebbek egyikét is belefoglalhattam s kérve-kérek mindenkit, hogy Luzernben járván semmi esetre el ne mulassza az orgona-hangversenyt meghallgatni. Busásan megéri az egy frankot, melyet érte jótékonycéira áldozunk.

Magyar muzsika az idén is volt, de egyik utitársunk ajánlatára nem néztük meg.

— Nem jó felkelteni az alvó oroszleányt — mondá. Mert annyit mondhatok, ha én belekeveredem a cigánymuzsika mellett való mulatásba, beszélhet akkor Faludi direktor, hogy induljunk, hat ökrös szekérrel se vontatnak el a cigány mellől.

Igazat adtunk neki. Hiszen magunk is érez.

Mai lapunk 4 oldal.

00000703

— **A berlini magyar egyesület üdvözlete.** A berlini magyar egyesület a napokban vonult be a Kaiserhof szállodában levő fényes egyleti helyiségbe. A megnyitó estély alkalmával a diszelnökből, *Szögyény-Marich* László berlini nagykövetet csoóri birtokán a következő távirati üdvözlettel lepték meg:

„A berlini magyar egyesület a Kaiserhof nagyszállodában létesült fényes uj helyiségének felavatása alkalmából lelkes és hódolatteljes üdvözletét tolmácsoltatja velem Nagyméltóságu Szögyény-Marich László nagyérdemü diszelnökének, kérvén az Istent, hogy még számos éven át Nagyméltóságod atyai protektorátusa alatt ad majorem patriae gloriam teljesithesse a hatalmas német birodalom székesfővárosában magyar nemzeti misszióját. Lautenburg Zsigmond elnök."

— **A zirci uj perjel.** Vajda Ödön zirci apát, a nyáron elhunyt dr. Szalay Alfréd helyébe az eddigi alperjelt, dr. *Szentes* Anzelmet nevezte ki a zirci-ciszterci rend peljelévé. — Alperjel lett *Bohrer* Julián esztergári lelkész, kinek helyét *Szabó* Otmár könyvtáros tölti be.

— **Kényszerrel nyugdijazott járásbiró.** *Gazdy* Béla székesfehérvári kir. járásbiró, aki már 27 éve szolgálja az államot, most egy éve, a megfeszitett munka folytán, sulyos idegbajba esett. A törvényszék elnöke ekkor szabatságolta, a mely szabadságot részben hidegvizgyógyintézetben s részben az angyalföldi tébolydában töltött. Onnan kikerülve az orvosok állandó munkaképtelen betegnek deklarálták, minélfogva fölöttes hatósága felhivta a birót, hogy nyutsa be nyugdijaztatás iránti kérvényét. *Gazdy* Béla biró azonban vonakodott eleget tenni e felszólitásnak s ekkor megindították ellene a kényszernyugdijaztatás iránti eljárást. A budapesti tábla fegyelmi birósága a szakértő orvosok egyhangu véleménye alapján *kényszernyugdijaztatását* kimondta, mely itéletet a Curia fegyelmi tanácsa *Sebestyén* Mihály elnöklésével, *Thassy* Pál koronaügyészhelyettes inditványára ma helybenhagyott.

— **Köszönetnyilvánitás.** Boldogult édes anyám özv. Torma Györgyné elhalálozása folytán engem ért sulyos veszteség alkalmából az irásbeli részvét annyi jelét vettem, hogy azokra egyenkint válaszolni lehetetlen, ugyanazért mindazok, kik részvétnyilatkozatukkal engem felkeresni s ezzel mérhetetlen fájdalmamon enyhiteni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetemet. Seregélyes, 1903. október hó 10-én. *Torma Béla.*

— **A főgimnáziumi ifjuság önképzőköre** f. hó 11-én ülte meg az aradi vértanuk emlékét. Diszgyülést tartott a kör, melynek minden egyes pontja szépen alkalmazkodott a gyalázatos halálból dicsőséggel kiemelkedett nagyjainak szellemének. A kegyeletes ünnep d. e. 9 órakor kezdődött a diszteremben, a hol a kör vezető tanárán kivül megjelentek: Mohai Lajos városi tanácsos, Vass Krizoszton, Chinorányi Ede, dr. Folgár Iván, Tordai Ányos főgimn. tanárok. A szépen sikerült ünnep műsora a következő volt:

1. *Himnusz.* Énekelte az önképzőkör ifjusága.
2. *Október hatodikán.* Irta: Ábrányi Emil, szavalta: Komendovits Gyula VII. o t.
3. *Alkalmi beszéd.* Tartotta: Mohai Lajos VIII. o. t.
4. *Tizenhárom.* Irta Rátkay László, szavalta Bach Ferenc, VIII. o. t.
5. *„Magyar ábránd".* Greizinger Iványtól. Előadják: Márkusz János VIII. o. t. hegedün, Pataki István, VII. o. t. zongorán.
6. *Batthyányi hamvain.* Irta: Illés Bálint, szavalta: Rátkay Lajos V. o. t.
7. *A hazáról.* Irta Petőfi Sándor, szavalta Marschall László, VI. o. t.
8. *Harci ének.* Irta Tyrtaics, szavalta Leszlauer Gyula, VII. o. t.
9. *Nagy Bercsényi Miklós . . .* Énekli az önképzőkör ifjusága.
10. *Október 6.* Irta: Ábrányi Kornél, szavalta Paulovits Béla, VIII. o. t.
11. *Emlékezés.* Irta és szavalta: Hlavathy Imre VIII. o. t.
12. *Szózat.* Énekelte az önképzőkör ifjusága.
13. *Záró szó.* Tartotta az önképzőkör vezető-tanára.

Szombaton, f. hó 17-én ismét ünnepet ül a főgimnázium ifjusága Deák Ferenc születésének 100-dos évfordulója alkalmából. Ekkor az ünnep d. e. 9 órakor szent misével kezdődik s utána lesz az önképzőkör diszgyülése, melynek névsorát jövő számunkban hozzuk.

— **Tanitóválasztás.** A 900 koronával javadalmazott pátkai osztálytanitói állást vasárnap töltötték be választás utján. A jelentkező 8 pályázó közül egy visszalépett s az ekként maradt 7 pályázó közül *Balogh* Jenő tanitó 3, *Lindermayer* Ágoston tanitó pedig 5 szavazatot kapott vagyis ez utóbbi választatott meg a jelzett állásra.

— **Dr. Vizteleki — hivatalvesztésre itélvet** Rég vajudó fegyelmi ügyben hozott ma határozatot a vármegye fegyelmi választmánya. Dr. *Vizteleki* Frigyes járásorvos ellen folyt az eljárás, mely a ma meghozott, de még mindig nem végérvényes határozattal talán befejezést is nyer, mert alig hihető, hogy most már alaki kifogás hiján a belügyminiszter felebbezés esetén ezen határozatot megváltoztassa. A közigazgatási bizottsági ülés befejeztével megalakult a fegyelmi választmány, melynek tagjai voltak: *Fiáth* Pál báró főispán, mint elnök, továbbá Festetics Bennó gróf tanfelügyelő, Plossek Ferenc pénzügyigazgató, Vajda Géza főmérnök, Hattyufy Dezső árvaszéki elnök, Heinrich Lajos tiszti főügyész, Verebi Végh István és Szüts Sándor vál. tagok. A jegyző tisztet Balassa Sándor t. főjegyző töltötte be.

A vonatkozó összes iratok felolvasása és beható ismertetése után a fegyelmi választmány *dr. Vizteleki Frigyes járási tiszti orvost az 1880. XXIII. tc. 1. §. a) pontjába ütköző fegyelmi vétségben egyhangulag vétkesnek találván, ot ugyanezen törvény 9. §. b) pontja alapján hivatalvesztéssel bünteli.* Ezen határozat indokaiul három eset szolgál. A Szüts Artúr főjegyzővel szemben elkövetett vesztegetési kisérlet büntetőuton bizonyitható nem volt ugyan, de csakis perrendszerű bizonyitékok hiányában. A fegyelmi bizottság azonban a cselekményt támogató bizonyitékokat teljes bizonyitékul elfogadja. — Ezenkivül perrendszerü igazolást nyert az, hogy a Seregélyesen öngyilkosság folytán elhunyt Boros János rendőri hulla-szemléje alkalmával dr. Vizteleki járásorvos azért, hogy a hullát ne boncolja, az elhunyt hozzátartozóitól 5 frtot kért és kapott. — Beigazolást nyert továbbá az is, hogy a Gárdony községhez tartozó Agárd pusztán alkalmazott *Németh* Sándor halottkém vizsgáztatásáért az urodalomtól 20 forintot követelt s azt fel is vette, noha a vizsgáztatást dijtalanul hivatalos állásából kifolyólag kellett volna végeznie. Ez utóbbi ügyekben a bünvádi eljárást csakis azért szüntette meg a kir. ügyészség, mert elévült s igy most már kizárólag fegyelmi uton torolható meg.

Kétségtelen dolog, hogy ezen tények olytermészetüek, hogy feltetlenül megállapitják a fegyelmi törvény 9. §. b) pontjában körülirt sulyosabb fegyelmi vétseg kriteriumát s igy a közszolgálat és hivatali tisztesség érdekében teljesen megnyugtató a hivatalvesztést kimondó fegyelmi határozat.

---

tük, hogy öt heti távollét után már csak várjuk meg azt a két napot hazáig s ne kompromittáljuk a magyart idegen földön. (Igazis, mit tudja azt egy sörös német, vagy francia, pláne a káposztalévérü anglius, hogy hogyan szokás nálunk magyarul, magyarán mulatni!?)

Inkább egy tiroli rängerájt hallgattunk meg. Azok sokkal csöndesebb vérüek, mint a mieink és minálunk nem is teremnek minden bokorban. Gyönyörködtünk a festői öltüzetükben, hallgattuk a lágy szólásu tamburájukat, a nagy természet szépségeiért lelkesülő dalaikat, az olvadó szerelmes nótáikat, gyönyörkudtünk a bakugrásokban és bukfencvetésekben bővelkedő táncukban. Elismertük, hogy szép, nagyon szép, de mégis . . . nem olyan mint a magyar tánc, nincs elég zamatja, tűze, borsa. Hiába! sör táplálja ezeknek az életét s nem tüzes, vértlobogtató magyar bor.

Ez volt a bucsuzó.

Vágyott a szivünk hazafelé.

Reggel vonatra ültünk s késő estére már Innsbruckban voltunk. Egy jóideig láttuk még a vierwaldstätti tavat bájos környékével, ezernyi ezer villájával. De a hegyek mindig alacsonyabbak lettek, szinte lépésről-lépésre közeledtek a dombok felé. Majd egy darabig a zugi aztán a zürichi tó partján robogott a vonatunk. Bájos, elragadó vidék, de mégsem a vierwaldstätti tó környéke. Onnan aztán bevágtunk keletre, Ausztria illetőleg Tirol felé. Uti emlékeim elején leirtam már a tiroli tájak festői szépségét. Nem irhatnék most sem egyebet. Gyönyörü sziklák, ittott hóval koronázott homlokkal. A Klosterthal táján több mint 1300 méter magasságban jártunk, onnan csodáltuk a lábaink alatt elterülő gyönyörüséges zöld völgyeket, a mögöttük 3160 mtr. magasságban törő Hoher Rittert; volt egy 16 percig tartó alagutban részünk. A szivünket, lelkünket megtetéztük ujra benyomásokkal, de azért akkor éreztük magunkat legkellemesebben, mikor este a szállodába értünk. Nem mintha rögtön pihenni tértünk volna! Korántsem! A városnak egy rövid megszemlélését világért se engedtük volna el.

Reggel bebarangoltuk a várost. Itt már én voltam a vezető. Hiszen egy évvel ezelőtt jártam már a kedélyes, szeretetreméltó Innsbruckban. Megnéztünk néhány érdekes templomot, különösen a Hofkirchet, melyben az osztrák hercegek és császárok ércszobrai vannak. Maximilian remek siremlékéről egy csatakép alól, mely Fehérvár ostromát ábrázolja, feljegyeztem az egyik feliratot, mely az ős királyi Alba-Regiát, dicsőiti. Szól pedig a felirás imigyen:

Alba Regalis, urbs nobilissimma, in qua reges Hungariae et inaugurari et sepeliri, valido solebant exercitu cincta et expugnata, ingensque universo illo regno terror illatus (Székesfehérvár a legkiválóbb városok egyike, a hol a magyar királyokat koronázni és eltemetni szokták, erős sereg által ostromoltatott és bevétetett és az egész országon nagy félelem vett erőt.

Megnéztük a hős Hofer András gyönyörü szobrát, gyönyörködtünk a városi muzeumban elhelyezett Defregger-képeken, megcsodáltuk a kedves város festői, hegyekkel koszoruzott látképét, aztán délután vonatra ülve hazafelé indultunk.

Utunk a Brenneren vezetett keresztül. Sokan egész Tirol és egész Ausztria legszebb utjának tartják s valóban nem csalódunk, ha természet szépségeiért ezt a bájos, vadregényes utat magtesszük, a hol a vonat órák hosszat a havasok közt kanyarog.

Franzensfestben tartottuk az utolsó állomást. Itt már a válás fájdalmai környekeztek bennünket. Mindnyájuk hálaját kifejezendők, Faludi direktor urat egy pompás ezüst fogantyus bottal leptük meg, rája vétetve a szókat: *Spanyol ut 1903. julius 3.—aug. 5.* Hogyha kezébe fogja, jusson eszébe, hogy mennyi balszerencse közt s mily sok viszály után jutottunk hét országon keresztül vissza szép magyar hazánkba.

En még egy férfiunak emlékét örökitem meg. Nevét nem emlitem, a szerénysége tiltakoznék ellene. De tudja minden utitársam, hogy mit köszönhetünk Sch. barátunknak, a ki Nizzatól Spanyolországon keresztül egész Steyerországig mennyi kellemes percet szerzett mindannyiunknak. Aranyos, himporos kedélyvilágával, örökös, kifogyhatlan leleményességével, kacagtató mókáival hányszor üzte el a borut homlokunkról, hányszor nevettetett meg valamennyiünket, amikor fáradtan, elcsigázva mindenről lemondani akartunk. A ki résztvett hosszabb utazáson, tudja, hogy mily megbecsülhetetlen kincs egy ily utitárs. Ep azért adom át e sorokban a mi el nem mult hálánnak kifejezését.

Franzensfesttől alig volt óra, hogy hol egyik, hol a másik utitársunk bucsu szavait ne hallották volna. Egyik Bécs-felé, a másik Steyerbe, Karinthiába utazott, vagy Tirolban maradt. S bizony-bizony elérzékenyült szivvel hallottuk bucsú szavakkal öt hét alatt egy kis köztársasággá változtunk, a kik búban, bajban, örömben együtt éreztünk s jóbarátokká lettünk. Láttam a szemekben könnyeket s nem csodálkoztam, hiszen a válásnál mindannyian meg valánk hatva.

Magam ujra érzem ezeket az érzelmeket megvallom, hogy nékem is fáj a válás. Több mint két hónapon keresztül benne éltem ujra átéltem mind azt, a mit láttam, összes örömeit, bajait. Leirás közben kényszerítettem emlékezete-

00000704

— **Felhivás.** A Havranek József kir. tanácsos 25 éves polgármesterségének megünneplését előkészitő bizottság ez uton hivja meg Székesfehérvár szab. kir. város egyesületeit, testületeit és társaskoreit a f. hó 27-én délelőtt 10 órakor a városház tanácskozási termében tartandó ünnepi közgyülésre, felkéri egyszersmind mindazon testületeket — egyesületeket stb. hogy a mennyiben az ünnepét ülő polgármesternél tisztelegni óhajtanának, ezen szándékukat bezárólag f. évi október hó 25-éig *Polczer* Péter városi tanácsosnál jelentsék be. A tisztelgések közvetetlenül az ünnepi közgyülés után d. e. 11 órakor kezdődnek. Tudomására hozza a bizottság a város közönségének azt is, hogy az ünnepi vacsora ugyancsak f. hó 27-én este fél 7 órakor a Magyar király termeiben lesz, egy teriték ára 4 korona. Az előkészitő bizottság kéri mindazokat, akik a közvacsorán részt venni óhajtanak, hogy neveiket a *Reé* István rendőrfőkapitánynál kitett iven az ügy érdekében minél előbb jegyezzék fel. A 4 korona is ott fizetendő.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Tánky* Sarolta okleveles kisdedovónőt a török-bálinti állami kisdedóvodához kisdedovónővé nevezte ki.

— **Öngyilkosság.** Vasárnap délelőtt vándorlegények értesitették a rendőrséget, hogy a keresztesi sorompónál, a Kalló-malom közelében egy fiatal ember halántékon löve vivódik a halállal. *Simon* Sándor alkapitány dr. Molnár József ker. orvossal a helyszinére hajtatott s a szerencsétlen embert azonnal a korházba szállittatta, a hol tegnap délelőtt meg is halt. Az öngyilkosnál levő iratokból kitünt, hogy az illető *Mészáros* József 20 éves pozsonyi rendőrségi napidijas, okleveles tanitó. Atyjához, a ki Pozsonyban hádogos-mester, levelet hagyott hátra, borzalmas cselekményét azonban abban sem magyarázta meg. Édesatyja Székesfejérvárra érkezvén, azt állitja, hogy a fiu beleszeretett 1 kaszirnőbe, a ki hetekkel ezelőtt Bécsbe került. A fiu fentartotta továbbra is a szerelmi viszonyt s többször meglátogatta a leányt Bécsben. Bizonyos titokszerüséget kölcsönöz az ügynek az apa ama kijelentése, hogy körülbelül egy hónappal ezelőtt egy fiatal jogász, fiának testi-lelki jóbarátja is agyonlőtte magát.

— **Az ex-lex s a katonatiszti elölépések.** Az ex-lex sulyos hatását ugy látszik nem csak a szegény tisztviselők fogják érzékenyen tapasztalni, a mennyiben már több mint valószinü,hogy ha tart

---

met, hogy varázsolja elém mindazt, a mit láttam, ringasson bele abba a hangulatba, melyet a látottak alkalmával éreztem, hogy olvasóim is velem együtt érezzenek, örvendjenek, vagy szomorkodjanak. Hiszen szerény jegyzeteim mellett csak a magam lelke volt összes leirásaimnak forrása. A Baedeker másolását unalmasnak is, fárasztónak is találtam volna. Azért a ki részletes, programmszerü leirást kiván, ne nálam keresse.

S most, mikor a hosszu utazás után itthonn vagyok, ugy érzem, mintha százszor jobban szeretném az én szép magyar hazámat, mint ezelőtt. Az idegen világ kaleidoszkopszerü képe elragadott, csodálatra inditott, de melegséget, szeretetet csak ez a magyar föld, ez a szegény honi rög tud felém sugározni. Tanultam sokat, okultam sokmindenféléből, szeretném, ha minden szépet, minden nemeset az én magyar hazámban tudnék összecsoportositani, bokrétába füzni, de érzem, hogy szegényen is, árváu is nagy és dicsö a mi magyar hazánk. Talán legjellemzőbb az, a mit egy öreg francia Magyarországról, a kivel egy ismerősöm találkozott.

— Ön is francia? — kérdezte.

— Nem én uram! — én magyar vagyok.

— Magyarország! Szép Magyarország! — sóhajtott fel az öreg s elgondolkozott. — Voltam én is Magyarországban katonakoromban. Uram! soha mig élek, nem lesz olyan jó dolgom, mint ott volt. Csak még egyszer oda visszakerülhetnék. Sohase hagynám el. Itt nyomoruság az élet a magyarokéhoz képest.

En is azt vallom. Legyen boldog mindenki a ki Magyarországba magyarnak született.

Bilkei Ferenc.

---

még a törvényen kivüli állapot, két-három hónap mulva fizetésük 30 százalékát visszatartják, hanem érzik azt a katonatisztek, legfőkép a tiszthelyettesek. Az idei novemberi csillaghullás valószinüleg elmarad, sőt a kik minden év novemberjében biztosan számitottak rá, hogy 1 évi tiszthelyetteskedés után felvarrhatják az arany csillagokat, a tiszthelyetteseket sem léptetik elő. Alig egyetkettőt minden ezredben . . . pedig minden századhoz van beosztva egy. Oka ennek is az ex-lex, mert az államkincstárnak nem áll annyi összeg rendelkezésére, hogy a fizetési többletet fedezni tudná.

— **Oltárszentelés.** Kedves napjuk volt a mult vasárnap az ettyeki kath. hiveknek. Ugyanis e napon adta át ünnepélyesen *Magdits* István c. kanonok esperes az ujonnan restaurált fő oltárt magasztos hivatásának. Az oltár beszentelését remek beszéd követte, melyben az ettyekiek szeretett esperese megható szavakban ecsetelte az uj oltár fenséges rendeltetését. A renoválás igazán szépen sikerült; igy tehát hosszu időkön át hirdetheti a restaurálás költségét fedező özv. *Kleofasz* Ferencné, *Kleofasz* Ferenc és neje, *Hack* Terézia bőkezüségét.

— **Meghivó.** A székesfehérvári Kossuth Lajos asztaltársaság folyó hó 18-án d. u. 5 órakor a szegény gyermekek felruházási ünnepét fogja megtartani. Ezen alkalommal 12 fiu és 15 leánygyermek kap teljes téli ruházatot; a ruha kiosztása után ozsonnát is kapnak a gyermekek; a közönséget a gyermekek felruházásánál szivesen látja az asztaltársaság. Ugyanott fenti napon este 8 órakor társasvacsora leend, egy teriték ára 1 kor. 20 fillér, Latzkovits Béla budai uti vendéglőjében, hol a felruházás is történik. Előjegyezni lehet Tögl-Szlanyinka-féle férfi szabó, Hollósy Ferenc fodrász üzletében és Latzkovits Béla vendéglő helyiségében. A felruházandó gyermekek szüleit arra kérjük, hogy már 5 óra előtt megjelenjenek. *Steinmetz* Ferenc az asztaltársaság titkárja.

— **Halálozás.** Id. *Szlanyinka* Ferenc szabómester évtizedeken át volt lakosa Székesfehérvárnak, mignem néhány évvel ezelőtt Ujpesten telepedett le s ott meg is halt 62 éves korában. Az elhunytat helyben lakó gyermekei Székesfehérvárra szállittatták s tegnap d. u. 5 órakor temették el a „Szent-Háromság"-ról nevezett temető kápolnájából.

— **Bujkáló katona.** Hercegfalváról irják lapunknak, hogy a község határában egy teljesen felfegyverzett katona bujkál már napok óta a kukoricaföldeken. A községi elöljáróság helyesen tenné, ha erről a szomszédos államásparancsnokságokat értesitené.

— **Tüz.** A Csurgó melletti Ráchegyen f. hó 10-én délután 5 óra tájban tüz ütött ki *Berebora* Ferencné házánál, a honnan a pusztitó lángok csakhamar átcsaptak a szomszédos házakba s Major János és Nagy József családja maradt néhány óra alatt hajlék nélkül. A kár összesen mintegy 2600 korona s mert Nagy József háza nem volt biztositva, a csapás rá nézve legsulyosabb. A csurgói tüzoltók még idejében kivonultak a tüzhöz, de az oltási munka vizhiány miatt sikertelen volt. Amde ha a pusztitó elem fékezése nem is járt fényes eredménnyel, eredménytelen mégsem volt, mert egy emberéletet mentettek meg a már-már biztos tüzhaláltól. Major Jánosné ugyanis, egy 60 éves anyóka az égő házba szorult s teljesen eszméletlen állapotban ragadták ki a halál torkából. A nagy ijedtség s a füst annyira hatottak a beteges asszonyra, hogy még maig sem tudták eszméletre hozni!

— **A kut titka.** F. hó 9-én éjjel 11 óra tájban egy hercegfalvai legény ballagott hazafelé egy leány társaságában a közeli szőllőhegyről. A ménes-kuthoz érve fájdalmas kiáltás üti meg a fülüket. Keresik, kutatják honnan jő a rémes kiáltás, mig végre a kuthoz közeledve hallják: „Jaj, hát miért nem tudok meghalni! Senki sem téved erre, most itt kell megvirradnom!" A fiatalokat rejtelmes félelem fogta el, mozdulni is alig mertek, mig végre az éjjeli őr ballagott arra s késedelem nélkül a kuthoz sietett, melyben egy asszony könyörgött, hogy mentsék meg a halál torkából. Ez sikerült is s Beke Lőrincnének az ijedségen, meg egy kis hidegkurán kivül egyéb baja nem történt. A szegény asszony, ak. 6 élő gyermek anyja, elmondta, hogy a nyomoruság vitte a végzetes lépésre, öngyilkos szándékkal ugrott a kutba. Az ura ugyanis kivándorolt Amerikába, a honnan havonkint küldött is elegendő pénzt a család fentartására. Ámde megirigyelték az asszony sorát, panaszos levél ment Amerikába, mely szerint az asszony könyelmüen elfecsérli a férj keserves keresményét. Azóta a nyomorral küzd a család, mert Amerikából többé egy krajcárt sem kaptak. Ez érlelte meg az asszonyban az öngyilkosság gondolatát.

— **Szüreti mulatság.** Az iparos ifjük önképzőköre fényesen sikerült szüretimulatságot rendezett vasárnap a „Fehér bárány" tágas termeiben. Igen kedélyes, élénk volt a szüreti jelenet lefolyása, mely alatt Sulyok József igen ügyesen viselte biröi szerepét s partnerével, *Báder* Juliska takaros biróné asszonnyal sok derült percet szerzett a vigadó közönségnek. A mulatság élénkitésére szolgált a világpósta is. *Nikolsburger* Sárika volt az est ünnepeltje, az ifjuság őt tüntette ki a legtöbb levelezőlappal s azért jutalma egy likőr-szerviz volt. A férfiak közül Kövér Albert volt a közkedvelt lovag, a legtöbb levelező lapot ő kapta. A jutalom itt sem maradt el s egy óriási kifli teszi rá nézve emlékezetessé e napot. Egyébként minden tekintetben kitünően sikerült a mulatság, melyen jelenvoltak: *Asszonyok*: Althuber N-né. Bogár Istvánné, Borza Jánosné, Berkes Istvánné, özv. Báder Imréné, özv. Bozsák Györgyné, Emberi Istvánné, Fischl Gyuláné, Horváth Jánosné, Horváth Lajosné, Kokály N.-né, Knittlhoffer N.-né, Körösy Mihályné, Loóz N.-né, Lévai Jánosné, Mekler Károlyné, Meleg Sándorné, Molnár Vencelné, Madár Antalné (Bpest), Mundi Ferencné, Nikolsburger Sándorné, Németh Jánosné, Ocsipa Lászlóné, Papp Lajosné, özv. Reiter Sándorné, özv. Ráner Ferencné, Rokkenbauer N.-né, Szubin Antalné, Süveges Péterné, Virág N.-né, Wachtler Andrásné, Wolf Ferencné, Winter Sándorné. *Leányok*: Ané Berta, Berkes Boriska, Bozsák Mariska, Báder Juliska, Borza Flóra, Bogár Mariska és Erzsike, Emberi Gizella, Fehér Mariska, Hufnagel Eliz, Horváth Gizella, Horváth Erzsébet, Jávorszky Mariska, Kokály Boriska, Knittlhoffer Mariska, Körösy Ágnes, Loóz Irén, Loóz Erzsike, Mekler Mariska, Mundi Juliska, Molnár Vilma, Meleg Erzsike Nikolsburger Sárika és Janka, Ocsipa Mariska, Papp Mariska, Ráner Annuska, Rokkenbauer Mariska, Reiter Aranka, Simola Mariska, Süveges Amália, Winter Erzsike és Teruska, Veisz Anuska, Virág Juliska, Wachtler Erzsike, Wachtler nővérek, Viri Juliska.

— **A halaszok figyelmébe.** Egy ujabb miniszteri rendelet tiltja a halászoknak, hogy a halakat veszszőkre füzzék. A vevőknek sem szabad igy elfogadniok, hanem vagy kosárba vagy hálóba téve kell azokat haza vinni.

— **Önmagáról megfeledkezett katona.** *Hencz* Imre sárszentmihályi születésü, 24. vadászszázlóaljbeli közlegény tegnap este a fél 7 órai vonattal érkezett városunkba. Nem elégedett meg azzal, hogy teljes ittas állapotának kérődző következményeivel undoritotta az utasokat, még neki állt feljebb s bajonettel támadta meg utitársait. Városunkba érvén a vasuti tisztviselőkkel, a rendőrökkel, sőt még a katonai őrjárattal is gorombáskodott s csak nagynehezen sikerült átadni a méntelepi kaszárnya őrségének. Bűntetése nem marad el.

A zsidónép — világnép.

A zsidók Lengyelországban.

∞ Minthogy a magyarországi zsidóság nemcsak természetes uton szaporodik (születések által), hanem a bevándorlás révén is, közleményeink során nem mulaszthatjuk el beszámolni a zsidóságnak ama fajtájáról, mely lassan, de biztosan ömlik be Magyarországba, tehát az ugynevezett lengyel zsidókról.

Vengierow Leo varsói statisztikus értekezése szerint a lengyel királyságban a zsidó lakosság statisztikája siralmas állapotban van, mert a zsidó réptömegek ösztönszerüleg huzódoznak mindennemü beirástól. Attól tartanak, hogy minden bemondás csak adójukat fogja sulyositani. Azonfelül nem is tudják belátni amaz okiratok

00000705

fontosságát, melyek az átlag-ember életének három legjelentősebb mozzanatára vonatkoznak: születésre, házasságra, halálra. Roppant sürün fordul elő a zsidók között, hogy a három okmány valamelyike hiányzik, jóllehet Lengyelországban az ilyen mulasztásnak fölötte sulyos következményei vannak. Innen a sok törvénytelen házasság, a sok törvénytelen gyermek; mig a halálesetek bejelentésének elmulasztása esetleg azt hozza magával, hogy a hatóság élőnek, tehát *katonaköteles*-nek tekint olyan embert, a ki már meghalt s mithogy halotti bizonyitványt felmutatni nem tud a család, nagy büntetéspénzeket fizet a katonai szolgálat alól való kibuvás pártolása vagy elősegitése cimén. *Wengierow* kijelentése szerint a lengyel királyság vidéki helyein sem a haláleseteket, sem a kivándorlásokat nem jelentik be s állitólag innen származnék az a feltünő aránytalanság, mely a zsidó és nem-zsidó lakosság szaporulata között mutatkozik. A lengyel királyságban élő zsidóság létszámát tehát egészen más alapon kellene meghatározni. Népszámlálási adatok szerint 1856-tól 1897-ig, tehát negyven esztendő alatt a lengyelországi zsidóság száma **563.000**-ről **1,316.000**-re emelkedett. Ezzel szemben a nem-zsidó lakosság ugyanezen idő alatt még csak meg sem kétszereződött. Ezt a jelentékeny szaporodást *Wengierow* főkép a bevándorlásnak akarja tulajdonitani, azt állitván, hogy 1881 óta Olaszországból állandóan özönlött be a zsidóság Lengyelországba. Ámde ez a magyarázat nem elégséges, mert maga a zsidó statisztikus is beismeri, hogy egyrészt ez a bevándorlás ma már mégszünt, másfelől a bevándorlást annak idején is ellensulyozta a Lengyelországból való kivándorlás — persze nyugot felé. Minthogy pedig a zsidó statisztikus szerint a halálozási arányszám Lengyelországban a zsidók között sem kisebb, mint a nem zsidók között, a a születési arányszám ellenben kisebb, a megduplázódáson fölül való szaporodás 1856 óta valótlanság, mely az anyakönyvek fogyatékosságából származott. A varsói statisztikai bizottság megbizhatóbb adatai szerint a lengyel királyság zsidó lakosságában meg kell különböztetni az *állandó* és a *változó* lakosságot. Az 1893-iki adatok alapján volna Lengyelországnak.

1,043.000 állandó,
181.000 változó lakosa.

E lakosság legnagyobb része a városokban van eloszolva. Lengyelország lakosai e tekintetben olyan állapotot mutatnak, melylyel még Budapest sem tud versenyezni. Krakkóban majdnem **50**, Varsóban majdnem **36** százalékot tesz ki a zsidóság, mely Lengyelország területén felerészben városi lakos.

Fölötte érdekesek e lakosság népmozgalmi adatai. A lengyelországi zsidók szaporasága ugyszólván szálló-ige, ezzel szemben például a varsói hivatalos statisztika szerint (1879 óta) aránylag kevesebb zsidó gyermek születik, mint nem-zsidó. A halandósági statisztika szerint pedig a keresztények között nagyobb foku a felnőttek halandósága, a zsidók között a gyermekeké. A zsidóknál aránylag több nagyermek jön világra, mint a nem-zsidóknál, de halandóságuk is nagyobb, aminek okát a zsidó statisztikus abban látja, hogy a circumcisiot antiseptikus szerek hatása nélkül végzik. A felnőtt zsidó lakosság kisebb foku halandóságát magyarázza az, hogy hamarabb hivnak orvosi segitséget, bizonyos nehezebb és veszélyesebb munkáktól el vannak tiltva (vasuti- és egyéb épitkezések) s kivált ital dolgában fölötte mértékletesek s nemi életük is általában egészséges. Hogy mindamellett a *zsidóság elfajulása oly rohamosan megy végbe* (ezek Wengierow saját szavai), a minek kizárólagos okai: a nemzetgazdasági állapotok (röviden: a nyomor) és a gyermeknevelésben való tudatlanság. A betegségek és nyavalyák között óriási percenttel szerepelnek az agyvelő betegségei, *különösen az orthodox fiatalság körében, kik a talmudot tanulmányozzák.* A kabalisztikus teoriákkal agyonterhelt fiuk héber vagy jargon könyvekben egyszerre olyan világnézletekkel ismerkednek meg, mely minden addigi meggyőződésüket halomra dönti s szellemi egyensulyukat megbontja, a mi annyival is könnyebb, mert a zsidók amugy is hajlanak idegbajokra.

A lengyelországi zsidók táplálkozási módja roppant gyarló. A szegényebb osztályok jobbára csak kenyeret, száritott halat és gyümölcsöt esznek s a vallási szabályok szigoru megtartása, a töméntelen bőjt is akadályozza a higienikus táplálkozást. Tejet ritkán isznak, mert jobbára keresztenytől vásárolhatnák, hushoz még ritkábban jutnak, mert a „kóser“ hus roppant drága.

A nevelés roppant kezdetleges. A sajátos zsidó nevelésnek sarkalatos két hibája, hogy teljesen elhanyagolja a testi fejlődést s hogy nem készit elő a gyakorlati életre. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a zsidók teljesen elsatnyulnak, törpékké válnak. Dr. Judt szerint sokkal alacsonyabb termetüek, mint a lengyelek. Legjobban konstatálható ez a sorozásoknál. A zsidó ifju átlag sovány, pici, hajlott, halavány, vérszegény és gyönge látásu. Senki sem hinné róla, hogy elmult husz esztendős. Érdekes az ilyen ifjak házasodás. Wengierow szerint az összes zsidó házaspárok szerint ugyszólván egy sem akad, a mely szerelemből kelt volna össze. Az orthodox zsidó fiatalság egyáltalában nem is érintkezik női társasággal, mert ez nem illik a jámbor zsidóhoz. Még a házasság után is, férfiak, nők mindig külön-külön társaságot alkotnak. Ifjat és leányt tehát meröben a szülők házasitanak össze, a saját akaratuk szerint. A nőtlen embernek nincs köztük tekintélye s az agglegény fölötte ritka jelenség. A leánynak férjhezadása nemcsak a családnak, hanem ugyszólván az egész zsidó társadalomnak kötelessége.

Természetes, hogy a föntebb emlitett módon létrejövő házasságok gyakran balul ütnek ki, de ezen könnyen segit — a válás. A házassági válás nagyon könnnen megy és nagyon sürün fordul elő a zsidóság összes rétegeiben.

A galicai zsidóság aligha üt el a lengyelországi zsidóságtól, mert hiszen jórészt belőle táplalkozik és ha tekintetbe vesszük mindazt, a mit a zsidó statisztikus ir a lengyel zsidóságról: csak fokozott nyugtalansággal nézhetjük e kulturától távoleső elem további beszivárgását magyar földe. Igaz, hogy a galiciai kivándorlás egy része a cionisták és magánemberek segitsége révén másfelé is nyert levezetést, de a magyarországi bevándorlás még mindig nem szünt meg s a lengyelországi zsidóság állapota zsidó részről is hathatós beavatkozást kiván. E beavatkozás mértékére és arányára nézve teljesen tisztában leszünk, mihelyt megismerkedtünk az oroszországi zsidósággal, melyre nézve a Jüdische Statistik szintén érdekes fölvilágositásokkal szolgál. **E. K.**

SZERKESZTŐI ÜZENET.

— **Tudósító. Hercegfalva.** Köszönet a tudósitásért. Egyre azonban felhivjuk szives figyelmét: A szereplők nevei a tudósitásnak lényeges kelléke. Jövőben kérjük tehát a nevek pontos közlését. Üdv.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy lakásom és

férfi szabó-műhelyem

Kossuth-utca 3. sz. (I. emelet) alá helyezem. — A legszebb és legdivatosabb ruhákat a legjobb bel- és külföldi szövetekből jutányos áron készitek. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Hornik Ádám, férfiszabó

Kossuth-utca 3. I. emelet.
(Kölcsön-egylet épületében.)

Lapunk kiadóhivatala utján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett.

Franklin-Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekirók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak az első és egyetlen egyöntetü összkiadásának ára 55 kötetben, diszes vászonkötésben 220 korona.

Csakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKIRÓK gyüjteményében találhatni a magyar klasszikusok összességét, mivel *Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János* **műveinek kiadási joga a Franklin-Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.**

Minden Remekiró munkáit egy kiváló magyar iró látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

Ezeken kivül benn lesznek a MAGYAR REMEKIRÓK könyvtárában: *Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferenc, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössy István, Gyadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchényi István gr., Teleky László gr., Zrinyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruckölteszet.*

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK.

Shakspere összes szinműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára, a Magyar Remekirók-éval azonos diszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekirók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. forditásában s mint ilyen, mélló kiegészitője a Magyar Remekirók-nak.

A Magyar Remekirók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenkint jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekirók 3 koronás (Shakspere szinműveivel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „Fejérmegyei Napló“ kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A Fejérmegyei Napló kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs. tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

a) A „Magyar Remekirókat“ 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 0 k. utánvéttel.

b) A „Magyar Remekirókat“ és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvéttel.

c) A „Magyar Remekirókat“ és Shakspere műveit 40 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.

d) A „Magyar Remekirókat“ Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 kor.-ás havi részletekben.

A nem kívánt módozat törlendő.

A gyüjtemény első sorozata megjelent, félévenkint jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállitástól kezdődőleg minden hó 1-én Révay Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig, mig a mü teljes vételára kiegyenlitve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltség hozzászámitása mellett, postai megbizással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszünik és az egész mü vételára esedékessé válik.

A vételár első részlete az első szállitáskor utánvétetik.

Lakhely és kelet: .....

Név- és állás: .....

Olvasható aláirást kérünk.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000707